

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Richardi Arsdekin Soc. Jesu Sac. Theol. Professoris.
Theologia Universa**

Archdekin, Richard

Dilingae, 1687

Caput Primum. De Religionis virtute, Oratione, Horis Canonicis, Votis, &
Religioso statu.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38477

ACCEPTIO PERSONARUM, qua dignior postponitur, est iniustitia mortalit ex genere suo; quia per eam violatur, vel iustitia commutativa, ut in iudiciis, & distributionibus beneficiorum: & officiorum per concursum; vel distributiva & fidelitas in dispensatione bonorum communitatis. Hinc juxta *Rebellum* est mortale in distributione locorum in *promotionibus Academicis* præferre minus dignum digniori, cum ista distributio fiat per oppositionem, sive concursum formalem.

REVS interrogatus, sed non iudicè, non tenetur aperire veritatem; tenetur si iudicè, id est, à iudice legitimo cum præviâ infamiâ, & semiplena probatione. Sunt tamen qui probabiliter dissentiant quando agitur de capite, & est spes evadendi; Quia præceptum de positivè dicendo vero videtur eo casu excedere vires conditionis humanæ. Certò ei licet infirmare auctoritatem accusatoris & testium, aperiendo occulta eorum crimina, fugere è carcere; ejus fores effringere; non tamen inficere vim custodibus. Ita *Theologi communius*.

DE RELIGIONE ET ACTIBUS ILLIUS.

CAPUT PRIMUM.

De Religionis virtute, Oratione, Horis Canonicis, Votis, & Religioso statu.

DE *Horis Canonicis* agitur hic infra Part. III. Tract. IV. cap. 4. de *Votis & Juramento* Tract. V. cap. II. §. 3. De *superstitione, & vitis oppositis* Tract. V. cap. I. §. 2. Hic principia, speculativa præcipuè ordine supplentur.

Religio est virtus quæ debitum Deo cultum exhibet. Hinc objectum ejus materiale est Dei cultus, formale hujus cultus specialis honestas.

Religionis actus elicitii sunt volitiones cultus Dei: imperati sunt, ipsi actus divini cultus, scilicet adoratio, oratio, votum, sacrificium, & similes, qui sunt objectum simul & effectus actuum elictorum quibus constituntur in esse virtutis istius speciei scilicet Religionis.

OFFICIUM DIVINUM tenentur recitare Ecclesiastici, etiam Regulares secundum ritum Breviarii Romani reformati, exceptis Ecclesiis & Conventibus in quibus constat aliud officium recitari ex consuetudine 200. annorum, quibus licet tamen Romanum assumere. Omnes etiam obligantur legere Officium Defunctorum die animarum, & Litanias die S. Marci, & triduo Rogationum; non autem legere Officium Defunctorum ut notatur in rubricis, nisi ubi id usum receptum est. Qui nulli Ecclesiæ est adscriptus, sed ordinatus Titulo patrimonii, probabilis tenetur ad ipsum Officium Romanum.

Reliqua practica de Officio sive Horis Canonicis traduntur infra Tract. 4. cap. 4. de Horis Canonicis.

VOTUM est promissio Deo facta de meliori: ad hujus valorem requiritur, 1. Voluntas se obligandi. 2. Advertentia quanta requiritur ad mortale. 3. Libertas. 4. Ea rei promissæ notitia ut non erret circa ejus substantiam, aut principale motivum. 5. Rei promissæ possibilitas, & honestas. Unde non potest esse

materia voti res mala, res indifferens, & res bona quatenus melioris impeditiva. 6. Denique in votente requiritur potestas se obligandi. Hinc vota professionis emissa ante annum ætatis 16. ipso jure sunt irrita.

Qui votet rem ab alterius voluntate sive factio dependentem, tantum tenetur, quantum in se est, procurare executionem: non tamen tenetur iste alteri æquari. Hinc liberi non obligantur votis parentum eorum Religioni offerentium. **Votum conditionale** obligat purificatâ conditione etiam turpi, non antecedenter. **Voti impletio** faciendâ est statim moraliter, vel juxta intentionem votentis: Si tamen quidpiam pro nullo determinato tempore absolute voteris, teneris illud exequi cum primùm commode poteris: sic tamen ut ad breve tempus illud differre non debeat mortale censeri.

Obligatio voti definit, 1. Definitione materiæ. 2. Defectu conditionis adjectæ. 3. Irritatione, id est, ablatione obligationis voti ab alterius consensu dependentis. 4. Commutatione. 5. Dispensatione. Unde potest simpliciter & directè irritare vota liberorum impuberum gubernationi familiaris officientia, non alio, ut sunt votum castitatis, religionis &c. *Prælati regulares* potest irritare omnia vota à suis subditis emissa post professionem religiosam, excepto voto strictioris ordinis. Item, vota à suo prædecessore, imò & à seipso approbata. Non tamen vota Novitiorum, quæ suspenduntur ante professionem, per quam extinguuntur. Unde si non emittatur professio reviviscunt, nisi de vota dimissorum è Societate ante ingressum emissa.

Potestas irritandi vota subditorum, etiam convenit *Abbatissis*, cum ea potestas non sit jurisdictionis, sed gubernationis. Item, *Maritus* potest irritare vota uxoris repugnantia juri, quod habet in ejus corpus; quia in istis mulier viro est subjecta. *Pantifa* non potest irritare omnia vota Fidelium, cum eorum voluntates non habeat in omnibus sibi subjectas: Potest tamen ex justa causa cum iis dispensare in votis de facto emissis, cum sit circa res sacras supremus in terris arbiter.

Quilibet potest propria auctoritate, etiam ab ipse causa, vota sua mutare in evidentiora meliora, si non sint vota reservata: Hæc etiam reservata potest mutare in votum religionis. Mutare autem in æquale, aut in minus bonum potest solus Superior: Quia talis commutatio est partialis dispensatio, quæ est actus jurisdictionis Ecclesiasticæ, sed absque aliqua causa, nec licitè, nec validè fieri potest.

Persona in cujus favorem facta est commutatio in æquale vel minus, potest, si velit, redire ad prius votum, non tamen, si propria auctoritate commutaverit in melius. **Votum reale factum uni Ecclesiæ**, & hujus nomine ab aliquo acceptatum, non potest à votente commutari in melius faciendum alteri Ecclesiæ quia prior Ecclesiæ acquisivit jus ad rem voto promissam per illam acceptationem. Si opus in quod facta est commutatio reddatur impossibile non tenetur ad prius votum redire.

Plura practica traduntur infra de VOTO Tract. V. cap. 2. §. 3.

STATUS RELIGIOSUS est status perfectionis per tria vota perpetua acquirendæ ab ecclesiâ approbatus. Ad eum requiruntur, 1. Vota substantialia, ea quæ perpetua castitatis &c. 2. Traditio sui à votente irrevocabili-

line

littera Superiori. 3. Approbatio Pontificis ad talem statum in Ecclesia constituendum.

Solemnitas votorum, non est de essentia Religionis. Constat hoc ex Decretis Pontificis Pauli III. Pii IV. & ipsius Tridentini approbantium Societatis institutum, ac præcipue ex Bulla Gregorii XIII. edita an. 1584. quæ incipit *Ascendente Domino*, definitentis, vota simplicia Societatis constituere verè ac propriè Religiosum, æquè ac facit professio. Quia illos, qui ea emittunt æquè ligant religioni, licet non æquè hanc illis obligent. Idem olim viguit in ordine S. Basilii, August. & Benedicti, quod doctè probat *Basilii P. nrius* Augustinianus l. 7. de *Matrim. à C. 12. ad 22.* ubi dicit temporibus Apostolorum omnes Religiones solis votis simplicibus constituisse, & Religiosos votis solutis à suis Prælatiis dimitti potuisse, ut sit in Societate, cujus proinde instituti modus non est novus in Ecclesia.

Illam autem *solemnitas* voti religiosi, consistit in forma quadam fovendi ab Ecclesia præscripta, & reddita efficaci ad varios effectus morales, qui sunt, 1. Voventem adstringere religioni, vinculo utrimque insolubili. 2. Inhabilitare ad matrimonium subsequens, & præcedens ratum dirimere. 3. Reddere incapacem omnis Domini. 4. Solvere cætera vota simplicia. Ex *jure Cap. Scriptura 4. de voto.*

Professio ipsa Religiosa, est emissio voti solemnitis in Religione approbata. Ad ejus valorem requiritur, 1. *Ætas* 16. annorum ex Trid. 2. Annus probationis integer. 3. Libertas à coactione, fraude &c. 4. Animus profitendi. 5. Consensus Superioris. 6. Ut profitens sit sui juris, liber, &c. Eadem requiruntur ad valorem votorum simplicium Societatis.

Qui emisit professionem invalidam potest juxta *Trid. Sess. 15. c. 10.* reclamare intra quinquennium à die professionis, non post, nisi prius defuerit reclamandi potestas. Professio Religiosa ex Declaratione varia, delet omnia peccata ante commissa quoad penam, quod extenditur ad vota simplicia Societatis: De quo *Salus Suarez de Relig. Pellicariis &c.*

Pontifex dispensare potest in voto solemniti castitatis Religiosæ, quia tota vis & solemnitas quam habet professio, est ab Ecclesia. Patet 1. ex Bonifacio VIII. & ex Bulla Gregorii XIII. 2. Quia Pontifices in hoc voto sæpe dispensarunt, ut cum Ramiro Rege Aragonie monacho alisque apud Lessium, Malder. &c. & recentius cum Duce de Joicense Capucino. Non potest tamen dispensare cum monacho in sensu composito, quod solum volunt *Innocentius III. Cap. cum ad monasterium* de statu Monachorum, & alii doctores rem Deo consecratam non posse defacrar. *Charakter Sacerdotalis* est indelebilis, & ideo initiatus Sacerdotio auctoritate Pontifici fieri nequit ex Sacerdote non Sacerdos. Ita ex Theologis Societatis, aliisque docent plurimi de voto solemniti, Contra *Sotum, Capreolum, Sylvestrum, Estium, Sylvium, & alios favente his ut videtur D. Thoma Quæst. 189. Art. 3.*

Per votum *Obedientia* Religiosus obligatur, 1. Ad servandam Regulam in sua religione receptam. 2. Ad obediendum Superiori, & quidem sub mortali dum utitur his terminis; præcipio tibi in nomine Domini, in virtute S. Obedientie, aut similibus. In dubio præsumptio stat pro Superiore, adeoque illi obediendum est.

Per votum *Castitatis* tenetur abstinere ab omni a-

ctu castitati repugnante, idque sub mortali ex vi voti. Per votum *Paupertatis* tenetur nihil habere, & absumere, etiam extra suum monasterium, tamquam proprium, seu independentè à Superiore, & hoc etiam sub mortali peccato Sacrilegii in materia gravi. Per se loquendo, illud censetur grave in materia voti, quod est grave in materia furti. Varia repugnant paupertati in una Religione, quæ non in aliis, pro consuetudinum varietate. Religiosi professi successione in hæreditates jure communi sunt incapaces, & monasteria eorum nomine ex jure Belgico.

Plura præctica traduntur infra DE VOTO Tract. V. Cap. II. §. 3.

CAPUT II.

De Beneficii Ecclesiastici Natura, Acquisitione, amissione, Dominio, &c.

ECCLESIASTICUM BENEFICIUM definitur, ejus perpetuum percipiendi fructus ex bonis Ecclesie, propter aliquod officium spirituale auctoritate Ecclesie constitutum. Unde ejus defectu Castellorum capellania non sunt Beneficia, nec, per se loquendo, obligant ad Horas. *Seculare* beneficium est, quod secularibus, *Regulare* quod regularibus ex sua institutione confertur, unde nec *Seculare* Regularibus, nec contra conferrè potest absque dispensatione: in dubio præsumitur *Seculare*. *Simplex* dicitur, quod nullam habet præminentiam, nec jurisdictionem, ut *Canonicatus*: *Duplex* quod hæc omnia aut eorum aliquid habet, ut *Papatus, Episcopatus* &c. *Titulare* quod in Titulum perpetuum confertur, unde non potest auferri absque gravi causa, tale ferè est quodlibet beneficium sæculare.

Olim Clerici per modum unius communitatis simul in communi vivebant sub Episcopo sibi, & singulis necessaria distribuentè: unde tunc nullum habeant Dominium redituum sui Beneficii. Nunc habent Dominium bonorum patrimonialium, & quasi patrimonialium, id est, acquisitionum tamquam stipendium celebrationis &c. item illius partis proventuum sui Beneficii, quæ ipsis est necessaria ad honestam sustentationem. Probabilius videtur eos etiam esse Dominos partis *superflue*, cum jura absolute eis tribuant dominium fructuum sui Beneficii, nihil distinguendo inter partem necessariam & non necessariam. Deinde, Pars illa non est quoad Dominium, Ecclesie in communi, nec Pauperum; ergo Beneficiatorum. Ita recentiores communiter, *Sotus, Covarr. Azor, Molina, Lessius, Sylvius, Wigers, Malderus*, Contra plures *Canonistas* & Theologos antiquiores.

Clerici tamen *Beneficiati obligantur* sub mortali partem fructuum congruè sustentationi superfluum Pii causis applicare; non tamen ex Justitià, sed ex Charitate, & obedientia, ex qua non oritur obligatio restitutionis in Beneficiatis de ea aliter disponentibus, nec in eorum hæreditibus: Quia ejusmodi obligationem Ecclesia numquam declaravit, nec imponenda est, nisi de ea constet, cum in dubio melior sit conditio possidentis. Unde cum Concilia & PP. dicunt bona Ecclesiastica esse res Dei, Patrimonium Christi, &c. loquuntur de illis ante eorum divisionem,

vide
kin

theo
logia
P. II
P. 5